

การจัดทำบัญชีสำหรับเกษตรกรที่มีอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ

★ บัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน

★ บัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ

สมุดบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน

ใช้บันทึกรายรับหรือรายจ่ายที่เกิดขึ้น ทั้งในครัวเรือนและการประกอบอาชีพ

วิธีลงวัน เดือน ปี

- ❶ ช่อง “ วัน เดือน ปี ”
เขียนวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ที่มีรายการรับเงิน และรายการจ่ายเงิน

วิธีลงรายการ

- ❷ ช่อง “ รายการ ”
เขียนรายละเอียดของการรับเงิน และจ่ายเงินที่เกิดขึ้น

วิธีลงรายรับ

- ❸ ช่อง “ รายรับ ” แบ่งเป็น รายรับประกอบอาชีพ และรายรับอื่นๆ
- (1) “ ประกอบอาชีพ ” เขียนจำนวนเงินที่ได้รับ โดยเป็นเงินที่ได้จากการประกอบอาชีพ
เช่น ขายไก่ และขายมูลไก่
 - (2) “ รายรับอื่นๆ ” เขียนจำนวนเงินที่ได้รับ โดยเป็นเงินที่ไม่ได้เกิดจากการประกอบอาชีพ
เช่น รับเงินค่าจ้าง รับเงินรางวัล รับเงินกู้ยืม ถอนเงินฝากสหกรณ์/
ธนาคาร เป็นต้น
 - (3) “ รวมรายรับ ” เขียนจำนวนเงินที่ได้รับทั้งสิ้น โดยรวมยอดเงินจากช่องที่ (1) และ (2)

แบบฟอร์ม

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (รวม 1 ถึง 2) (3)
		ประกอบอาชีพ (1)	รายรับอื่น ๆ (2)	
①	②	↑	③	↑
ลงวัน เดือน ปี	ลงรายการ		ลงรายรับ	

วิธีลงรายจ่าย

- ④ ช่อง “ รายจ่าย ” แบ่งเป็น รายจ่ายประกอบอาชีพ และรายจ่ายในครัวเรือน
รายจ่ายประกอบอาชีพ

(4) “ ค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพ ” เขียนจำนวนเงินที่จ่ายเป็น ค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ
เช่น ค่าลูกไก่ ค่าอาหารไก่ ค่าวัคซีนและยา ค่าขนส่ง
ค่าภษณะใส่อาหารไก่ ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น

(5) “ ซื้อสินทรัพย์ถาวร ” เขียนจำนวนเงินที่จ่าย เพื่อซื้อหรือสร้างเครื่องใช้ที่ใช้งานได้
หลายปีและมีราคาสูง รวมถึงลงทุนในการประกอบอาชีพ
เช่น สร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่ เป็นต้น

ตัวอย่าง

เกษตรกรผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ มีรายการรับ – จ่ายเงิน ดังนี้

วันที่ 1	กรกฎาคม 2551	กู้เงินมา	30,000	บาท
		สร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่	12,000	บาท
		จ่ายค่ากับข้าว	400	บาท
		ซื้อของใช้ในครัว	600	บาท
วันที่ 5	กรกฎาคม 2551	ซื้ออาหารไก่	10,500	บาท
		ซื้อภาชนะใส่อาหารไก่	500	บาท
วันที่ 7	กรกฎาคม 2551	ซื้อลูกไก่ 300 ตัว	3,000	บาท
		ค่าน้ำมันรถ	100	บาท
		ให้เงินลูกใช้	300	บาท

วิธีรวมเงินในแต่ละเดือน

ทุกวันสิ้นเดือนให้รวมจำนวนเงินที่ได้รับ และจำนวนเงินที่จ่ายไปในแต่ละเดือน

เขียนยอดรวมจำนวนเงินแต่ละช่อง ไว้ในบรรทัด “รวมเดือน.....” และระบุชื่อเดือนไว้ด้วย
เทียบยอดรายรับกับรายจ่ายในแต่ละเดือน ก็จะทราบว่ารายรับมากกว่าหรือน้อยกว่ารายจ่าย

การลงรายรับ - รายจ่าย และการรวมเงินแต่ละช่อง ทุกช่องของเดือนกรกฎาคม 2551

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (รวม 1 ถึง 2)	รายจ่าย											รวมรายจ่าย (รวม 4 ถึง 14)	
		ประกอบอาชีพ	รายรับอื่น ๆ		ประกอบอาชีพ		ในครัวเรือน										
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)			
1 ก.ค. 51	กู้เงินมา		30,000	30,000													
	สร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่					12,000									12,000		
	จ่ายค่ากับข้าว						400								400		
	ซื้อของใช้ในครัว							600							600		
5 ก.ค. 51	ซื้ออาหารไก่				10,500										10,500		
	ซื้อภาชนะใส่อาหารไก่				500										500		
7 ก.ค. 51	ซื้อลูกไก่ 300 ตัว				3,000										3,000		
	ค่าน้ำมันรถ									100					100		
	ให้เงินลูกใช้									300					300		
	รวมเดือนกรกฎาคม		30,000	30,000	14,000	12,000	400	600		100	300				27,400		

5 ลงยอดรวมเดือน

เงินสดคงเหลือยกมาจากเดือนก่อน.....บาท บวก รวมรายรับ 30,000 บาท หัก รวมรายจ่าย 27,400 บาท เงินสดคงเหลือยกไปเดือนหน้า 2,600 บาท
 รายรับ(สูง)/ต่ำ กว่ารายจ่าย เท่ากับ 2,600 บาท (รวมรายรับหักด้วยรายจ่าย)

จากตัวอย่าง เดือนกรกฎาคม 2551

ไม่มีรายรับจากการประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ มีรายรับอื่นๆ 30,000 บาท รวมรายรับทั้งสิ้น 30,000 บาท
 มีรายจ่ายประกอบอาชีพเป็นค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพ 14,000 บาท ซื้อสินทรัพย์ถาวร (สร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่)
 12,000 บาท และมีรายจ่ายในครัวเรือนเป็นค่าอาหาร 400 บาท ค่าของใช้ 600 บาท ค่าน้ำมันรถ 100 บาท
 ให้เงินลูก 300 บาท รวมรายจ่ายทั้งสิ้น 27,400 บาท

ดังนั้น รายรับ สูงกว่า รายจ่าย 2,600 บาท $(30,000 - 27,400)$

สมุดต้นทุนประกอบอาชีพ

วิธีการลงต้นทุนประกอบอาชีพ

วิธีลงวัน เดือน ปี

- ① ช่อง “ วัน เดือน ปี ”
เขียนวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ที่มีรายการรับเงิน และรายการจ่ายเงิน

วิธีลงรายการ

- ② ช่อง “ รายการ ”
เขียนรายละเอียดของการรับเงิน และจ่ายเงินที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพ

วิธีลงรายได้

- ③ ⑤ ⑦ ⑨ ช่อง “ รายได้ ” เป็นรายรับจากการประกอบอาชีพของแต่ละอาชีพที่ทำ

วิธีลงรายจ่าย

- ④ ⑥ ⑧ ⑩ ช่อง “ ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย ” เป็นรายจ่ายในการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพที่ทำ
- ⑪ ช่อง “ ลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ” เป็นรายจ่ายเพื่อซื้อ หรือสร้างเครื่องใช้ที่ใช้งานได้หลายปี และมีราคาสูง รวมถึงลงทุนในการประกอบอาชีพ เช่น สร้างโรงเรียนเลี้ยงไก่ เป็นต้น

ตัวอย่าง

เกษตรกรผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ มีรายการรับ - จ่ายเงินจากการประกอบอาชีพ ดังนี้

วันที่ 1	กรกฎาคม 2551	สร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่	12,000	บาท
วันที่ 5	กรกฎาคม 2551	ซื้ออาหารไก่	10,500	บาท
		ซื้อภาชนะใส่อาหารไก่	500	บาท
วันที่ 7	กรกฎาคม 2551	ซื้อลูกไก่ 300 ตัว	3,000	บาท
วันที่ 1	สิงหาคม 2551	ซื้อวัคซีนและยา	600	บาท
วันที่ 20	สิงหาคม 2551	คิดค่าแรงงานตนเอง	1,000	บาท
		ขายไก่เนื้อ	21,000	บาท
		ขายมูลไก่	400	บาท
วันที่ 31	สิงหาคม 2551	จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้	300	บาท

เมื่อขายไก่เนื้อและมูลไก่แล้ว ปรากฏว่ามีอาหารไก่คงเหลือ คิดเป็นเงิน 500 บาท

การลงรายรับ - รายจ่ายในการประกอบอาชีพ และการรวมเงินแต่ละช่อง

วัน เดือน ปี (1)	รายการ (2)	อาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ		อาชีพ.....		อาชีพ.....		อาชีพ.....		ลงทุนใน สินทรัพย์ถาวร (11)
		รายได้ (3)	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย (4)	รายได้ (5)	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย (6)	รายได้ (7)	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย (8)	รายได้ (9)	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย (10)	
1 ก.ค. 51	สร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่									12,000
5 ก.ค. 51	ซื้ออาหารไก่		10,500							
	ซื้อภาชนะใส่อาหารไก่		500							
7 ก.ค. 51	ซื้อลูกไก่ 300 ตัว		3,000							
1 ส.ค. 51	ซื้อวัคซีนและยา		600							
20 ส.ค. 51	คิดค่าแรงงานตนเอง		1,000							
	ขายไก่เนื้อ	21,000								
	ขายมูลไก่	400								
31 ส.ค. 51	จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้		300							
	รวม	21,400	15,900							12,000

วิธีการคิดกำไร - ขาดทุนจากการประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ

การคิดกำไร — ขาดทุนจากการประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ ให้นำยอดรวมรายได้ เปรียบเทียบกับยอดรวมต้นทุน/ค่าใช้จ่าย ดังนี้

- ขายไก่	บาท
- ขายมูลไก่	<u>.....บาท</u>
	บาท

หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

- ค่าลูกไก่	บาท
- ค่าอาหารไก่	บาท
- ค่าภษณะใส่อาหารไก่	บาท
- ค่าวัคซีนและยา	บาท
-	บาท
- ดอกเบี้ยเงินกู้	บาท
- คิดค่าแรงงานตนเอง	บาท
- คิดรายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต	<u>.....บาท</u>
	บาท

หัก ปัจจัยการผลิตคงเหลือ

กำไร (ขาดทุน) จากการประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ

<u>.....บาท</u>	<u>.....บาท</u>
<u>.....บาท</u>	<u>.....บาท</u>

วิธีการคิดรายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อปี

สินทรัพย์ถาวรที่เกษตรกรซื้อ หรือสร้างขึ้น ซึ่งบันทึกไว้ในช่อง “ลงทุนในสินทรัพย์ถาวร” เกษตรกรต้องนำมาคิดรายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อปีตามอายุการใช้งาน เพื่อนำไปรวมเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพ

วิธีการคิดรายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อปี ให้นำ จำนวนเงินที่จ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวร หารด้วย อายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวร นั้น

จากตัวอย่าง

เกษตรกรสร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่ เป็นเงิน 12,000 บาท คาดว่าโรงเรือนเลี้ยงไก่ใช้งานได้ 5 ปี

ใน 1 ปี โดยเฉลี่ยเลี้ยงไก่เนื้อได้ 3 รุ่น นับเป็น 3 รอบการผลิต ดังนั้น ระยะเวลา 5 ปี เลี้ยงไก่เนื้อได้ 15 รอบการผลิต

$$\begin{aligned}
 \text{รายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อปี} &= \frac{12,000}{5} \text{ บาท} \\
 &= 2,400 \text{ บาท ต่อปี} \\
 \text{รายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต} &= \frac{2,400}{3} \text{ บาท} \\
 &= 800 \text{ บาท ต่อรอบการผลิต}
 \end{aligned}$$

ดังนั้น เกษตรกรต้องนำรายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยรวมเป็นต้นทุนใน 15 รอบการผลิต รอบการผลิตละ 800 บาท

จากตัวอย่าง

เกษตรกรคิดกำไร - ขาดทุนจากการประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ ได้ดังนี้

รายได้		
- ขายไก่เนื้อ		21,000 บาท
- ขายมูลไก่		<u>400</u> บาท
		21,400 บาท
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		
- ค่าลูกไก่	3,000 บาท	
- ค่าอาหารไก่	10,500 บาท	
- ค่าภษนะใส่อาหารไก่	500 บาท	
- ค่าวัคซีนและยา	600 บาท	
- ดอกเบี้ยเงินกู้	300 บาท	
- คิดค่าแรงงานตนเอง	1,000 บาท	
- คิตรายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต	<u>800</u> บาท	
	16,700 บาท	
หัก อาหารไก่คงเหลือ	<u>500</u> บาท	<u>16,200</u> บาท
กำไรจากการประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อ		<u>5,200</u> บาท

สรุป เกษตรกรมีกำไรจากการเลี้ยงไก่เนื้อ 5,200 บาท และมีอาหารไก่คงเหลือ 500 บาท เกษตรกรสามารถหากำไร — ขาดทุนจากการประกอบอาชีพเลี้ยงไก่เนื้อในแต่ละรอบการผลิตได้ โดยใช้วิธีการเช่นเดียวกับตัวอย่างข้างต้น

.....